

Verslag van werkzaamheden over de verslagjaren 2015 en 2016 van de Visitatiecommissie van de Stichting Pensioenfonds KAS BANK – versie voor het jaarverslag

Algemene opdracht

De visitatiecommissie rekent tot haar taak om het bestuur te beoordelen op de afwegingen, die het maakt om een goed bestuur te kunnen zijn. Hierbij gaat het met name om het beoordelen van beleids- en bestuur procedures, bestuursprocessen en de “checks and balances” binnen het fonds, de wijze waarop het fonds wordt aangestuurd en de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met de risico’s op de (middel-)lange termijn. Bij de aanvang van de visitatie over het verslagjaar 2015 én 2016 zijn door het bestuur van het pensioenfonds geen speciale aandachtsgebieden geformuleerd. Door de lastige periode waar het bestuur van het fonds mee is geconfronteerd, heeft er over het verslagjaar 2015 geen visitatie plaatsgevonden. De commissie heeft om deze reden over een langere periode terug gekeken.

Gehanteerd normenkader

De visitatiecommissie werkt aan de hand van de VITP-Toezichtcode 2014. De code verzoekt het interne toezicht de normen van de VITP- Toezichtcode toe te passen en (in het jaarverslag) deugdelijk gemotiveerd uiteen te zetten indien een norm niet (volledig) is toegepast (“pas toe of leg uit”). Tevens betreft de visitatiecommissie de Code Pensioenfondsen bij haar beoordeling.

Bevindingen

De visitatiecommissie is in de gelukkige omstandigheid dat, alhoewel zij normaal gesproken slechts enkele keren per jaar ontmoetingen met het bestuur heeft, zij gedurende de reeks jaren dat er nu gevisiteerd wordt een goed beeld heeft kunnen krijgen van de wijze waarop het bestuur van het fonds gedurende al deze jaren opereert.

Het bestuur is nauw betrokken bij het operationele beleid van het pensioenfonds. Dit komt onder meer tot uitdrukking in een hoge vergaderfrequentie. Het bestuur komt maandelijks bijeen. Ook de commissies vergaderen zeer regelmatig. Uiteraard ligt het risico van verlies aan focus op de strategische koers van het pensioenfonds dan altijd op de loer.

Wij constateren opnieuw dat het bestuur van het pensioenfonds zijn bestuurlijke rol op een transparante en autonome wijze vervuld. Het bestuur verdient waardering voor de wijze waarop zij de wisselingen van bestuursleden heeft opgevangen. Het bestuur van het fonds heeft de primaire attitude om alle belangen goed te wegen en tot evenwichtige besluiten te komen. Wijzigingen in het beleid van KAS BANK door het bestuur van de bank maken een continue heroriëntatie op de te volgen strategie noodzakelijk. Dit vraagt van het bestuur

telkens weer een zorgvuldige analyse van de situatie en mogelijke alternatieven. In 2015 is een overzicht opgesteld van de verschillende opties voor de toekomst van het fonds.

Ondertussen is de situatie weer gewijzigd en is een update van een dergelijke analyse van groot belang. Hiermee legt het bestuur vooraf duidelijke de kaders en criteria vast, zodat achteraf keuzes kunnen worden verantwoord.

De uitkomsten van het proces ter vaststelling van de risicohouding waren in lijn met het vigerende strategische beleid, zodat geconcludeerd mag worden dat het beleid consistent is met de strategie, de financiële positie en de risicobereidheid.

Het bestuur heeft de afgelopen jaren op het gebied van vermogensbeheer opnieuw flinke slagen gemaakt, zowel qua vereenvoudiging van de portefeuille als qua beheer en rapportages. Na de vaststelling van het strategisch beleid vindt een consistente doorvertaling plaats naar de normportefeuille. Het risicobudget uit de ALM studie wordt gebruikt om te monitoren of de feitelijke portefeuille in lijn is met hetgeen verwacht mag worden.

Het renteafdekking beleid is in 2016 uitgebreid geanalyseerd. Gevolg waren duidelijke beleidskeuzes over de mate van renteafdekking, de uitvoering en (tactisch bewuste) positionering op de rentecurve. De visitatiecommissie is van mening dat deze ontwikkeling bijdraagt aan een beheerste uitvoering van het renterisicomanagement.

Aanbevelingen

De visitatiecommissie heeft bij de beoordeling van de verschillende documenten en naar aanleiding van de gesprekken met het bestuur en VO diverse waarnemingen gedaan. Deze leiden tot een aantal aanbevelingen voor het bestuur die hieronder samengevat zijn weergegeven.

- Het bestuur functioneert naar behoren. Er is veel kennis en ervaring, met name wanneer het de uitvoering van het beleid betreft. De VC vraagt het bestuur attent te blijven op de strategische thema's en de bredere context waarin de problemen van alle dag vallen.
- Besturen van een pensioenfonds vraagt om een serieuze inspanning van de bestuurders. Wij adviseren het bestuur om voldoende tijd vrij te maken voor het pensioenfonds, en om daarnaast om niet te bezuinigen op kwaliteit en hoeveelheid aan expertise in de ondersteuning van het bestuur. Juist in een periode van transitie is het van belang dat de kwaliteit hoog is.
- Het integrale risicomanagement lijkt geen vast onderdeel van de aansturing van het fonds. Wij adviseren het fonds het (bestaande) integrale risicomanagement nadrukkelijker te volgen. Dat wil zeggen dat voor alle type risico's (strategisch, financieel en operationeel) duidelijk is wat de bruto risico's zijn, welke beheersmaatregelen er zijn genomen om de netto risico's binnen aanvaardbare grenzen te krijgen. Daarnaast verwacht de visitatiecommissie een goede rapportage van de werking van de beheersmaatregelen.
- Bovendien zou een aparte risicoparaagraaf bij beleidsvoorstellen kunnen helpen om het risicobewustzijn te vergroten.
- Ten aanzien van de toekomst van het pensioenfonds adviseren wij om in de zeer nabije toekomst (nogmaals) een systematische analyse te maken en vast te leggen in een beslisdocument waarin de voor- en nadelen van alle toekomstscenario's

- worden beschouwd, wat de wens is van het bestuur van het fonds, rekening houdend met evenwichtige belangenafweging. Voor alle stakeholders. De visitatiecommissie constateert echter ook dat het voor het bestuur moeilijk is om een consistente strategie te formuleren als gevolg van de veranderingen in de koers van het bestuur van de bank.
- Wij adviseren om voldoende tijd en aandacht te geven aan de bestuurlijke besluitvorming zodat besluiten van het bestuur van het fonds uiteindelijk breed worden gedragen. Hoewel het bestuur haar eigen verantwoordelijkheid heeft voor de toekomst van de opgebouwde rechten ('het verleden') is overleg met KAS BANK over de toekomstige uitvoering van de regeling van groot belang voor de afweging van de belangen van de deelnemers.

Oordeel en conclusie over het functioneren van het bestuur

Wij zijn het bestuur erkentelijk dat zij met ons constructief en open hebben willen spreken. De commissie heeft een goede indruk gekregen van het functioneren van het bestuur in de afgelopen twee jaren. Het bestuur en de organisatie van het pensioenfonds is door de recente wisseling van een groot deel van het bestuur gewijzigd. De commissie is van mening dat in het huidige bestuur capabele bestuurders vertegenwoordigd zijn, die echter soms teveel met operationele werkzaamheden bezig zijn.

De commissie is van oordeel dat het bestuur de inhoudelijke en organisatorische complexiteit van het fonds goed aan kan. Bovendien meent de visitatiecommissie dat het bestuur over voldoende 'countervailing power' beschikt jegens gespecialiseerde gesprekspartners, zoals consultants of vermogensbeheerders.

De visitatiecommissie is verheugd dat het bestuur actief heeft gewerkt met de door haar in 2014 uitgebrachte adviezen. Er is vooruitgang geboekt. Er zijn nog wel enkele aanbevelingen die onder handen zijn. Het bestuur heeft aangegeven daar in het komende jaar aandacht voor te hebben. Tot slotte meent de visitatiecommissie dat sprake is van een goede collegiale samenwerking tussen de bestuurders en een evenwichtige taakverdeling binnen het bestuur.

17 mei 2017

De visitatiecommissie,

Piet Molenaar, voorzitter
Adriaan Heuzinkveld
Eric Uijen